

УДК 65.012.8 + 004

ДМИТРО ВОЛОДИМИРОВИЧ ШВЕЦЬ

кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

На поточний момент система інформаційного забезпечення Національної поліції України проходить складний період реформування. Цей процес визначається переходом на дворівневу організацію підрозділів служби і подальшим впровадженням досягнень у ІТ галузі в діяльність інформаційної служби. В першу чергу це стосується застосуванням хмарних технологій і створення ЦОД (центрів обробки даних), більш широким впровадженням міжвідомчої взаємодії в частині обміну службовими даними, а також широким впровадженням систем відео спостереження. Крім того, постійно триває процес накопичення даних у базах інтегрованої системи Інформаційний портал НПУ (АРМОР). Кількість записів в системі вже тепер налічує десятки мільйонів записів. В той же час принцип обробки даних в системі залишається лінійним – як і в будь-якій інформаційно-пошуковій системі (наприклад, Google). Результатами обробки запитів до системи часто є перелік об'єктів, який налічує тисячі записів. Такі документи в подальшому обробляються суб'єктами запитів вручну, що потребує дуже багато часу і уповільнює процес розслідування. Таким чином, актуальною задачею є застосування не просто інформаційно-пошукових систем, а систем нового покоління – інформаційно-аналітичних, які б скорочували результати запитів до декількох десятків об'єктів.

Реалізація цих новацій потребує відповідного забезпечення кваліфікованими кадрами. І ось в цьому напрямку є певні проблеми державного рівня.

По-перше, вже декілька років як служба перестала отримувати кадрову підтримку з ХНУВС - випускників спеціальності «комп'ютерні науки», які отримували комплексну підготовку - технічну і поліцейську. Інші ВНЗ системи МВС України не здійснювали підготовку фахівців цього профілю. Ці фахівці найбільшою мірою були пристосовані працювати в інформаційно-аналітичних підрозділах органів внутрішніх справ відразу після закінчення вузу як з точки зору мотивації так і з точки зору технічної та поліцейській підготовленості. Зараз випускники ХНУВС цієї спеціальності займають ключові посади провідних фахівців і керівників у більшості обласних інформаційно-аналітичних підрозділів і в Департаменті інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України.

Таких спеціалістів на сьогодні вкрай не достатньо не тільки на територіальному, а й на регіональному рівні, про що свідчать керівники практично всіх інформаційно-аналітичних підрозділів у регіонах, з якими традиційно науковці ХНУВС підтримують тісні ділові зв'язки. В цьому

переконаються і викладачі, які проводять заняття в рамках підвищення кваліфікації працівників інформаційно-аналітичних підрозділів: посади не тільки інспекторів, а й інженерів-програмістів, особливо на територіальну рівні в деяких випадках займають психологи та учителі російської мови і літератури, а іноді “спеціалісти” із середньою освітою (11 класів).

По-друге, як відомо, заробітна плата ІТ фахівців у комерційному секторі перевищує заробітну плату фахівців, зайнятих у бюджетній сфері в декілька разів. Природним чином це обумовлює постійний відтік висококваліфікованих ІТ-спеціалістів в приватні структури саме з бюджетних організацій. З чого однозначно випливає, що при нинішньому рівні заробітної плати і умовах служби не доводиться очікувати напливу великої кількості талановитих молодих фахівців із цивільних технічних вузів.

По-третє, фінансування саме розвитку більшості бюджетних організацій (у тому числі і органів внутрішніх справ) в силу відомих причин зараз обмежене. І якщо ФБР мало можливість собі дозволити витратити 1 мільярд доларів тільки на комп’ютерну програму динамічного розпізнавання облич (так само як і китайський департамент фінансового моніторингу), то Департамент інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України в основному може розраховувати лише на зарубіжну фінансову підтримку, оскільки основне бюджетне фінансування направлене на реформування поліції.

По-четверте, підготовка кваліфікованих фахівців в ІТ сфері вимагає наявності викладачів відповідно високої кваліфікації. На поточний момент в цьому напрямку всі ВНЗ, які готують фахівців у ІТ сфері, стикаються з проблемою відтоку молодих кваліфікованих фахівців у комерційні структури за відсутності матеріальної мотивації.

Внаслідок вищенаведених причин на поточний момент підрозділи інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України відчувають гостру нестачу кваліфікованих кадрів, яка з плином часу лише загострюється. Також слід зауважити, що ІТ підготовка є багатокомпонентною і передбачає досить тривалий термін навчання.

Можливі варіанти подолання позначеної кадрової проблеми:

- 1) поновлення набору на спеціальність «Комп’ютерні науки» у ХНУВС,
- 2) як компромісний варіант з точки зору мінімізації бюджетних коштів – поновлення набору на спеціальність «Комп’ютерні науки» у варіанті 2+2: 2 роки навчання за кошти кандидатів (фахова ІТ підготовка), 2 роки – навчання за бюджетні кошти (поліцейський компонент),
- 3) запровадження короткострокових (6-9 місяців) курсів перепідготовки для фахівців інформаційно-аналітичних підрозділів на вимогу департаменту ДІАП або фахівців інших підрозділів, які мають технічну освіту в галузі ІТ.